

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Meddelelse om aftaler af ringe betydning, der ikke indebærer en mærkbar begrænsning af konkurrencen i henhold til artikel 101, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (bagatelmeddelelsen)

(2014/C 291/01)

I.

1. I artikel 101, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde forbydes aftaler mellem virksomheder, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordrøje konkurrencen på det indre marked. EU-domstolen har præciseret, at den bestemmelse ikke gælder, når aftalens virkning for handelen mellem medlemsstater eller for konkurrencen ikke er mærkbar ⁽¹⁾.
2. Domstolen har også præciseret, at en aftale, som kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål at hindre, begrænse eller fordrøje konkurrencen på det indre marked, efter sin art og uanset aftalens faktiske følger udgør en mærkbar begrænsning af konkurrencen ⁽²⁾. Denne meddelelse omfatter derfor ikke aftaler, som har til formål at hindre, begrænse eller fordrøje konkurrencen på det indre marked.
3. I denne meddelelse angiver Kommissionen ved brug af markedsandelstærskler de omstændigheder, under hvilke den anser aftaler, der kan have til følge at hindre, begrænse eller fordrøje konkurrencen på det indre marked, for ikke mærkbart at begrænse konkurrencen i henhold til traktatens artikel 101. Denne negative definition af »mærkbarhed« indebærer ikke, at aftaler mellem virksomheder, som overskrider tærskelværdierne i denne meddelelse, begrænser konkurrencen mærkbart. Sådanne aftaler kan stadig blot påvirke konkurrencen ubetydeligt og derfor muligvis ikke være forbudte i medfør af traktatens artikel 101, stk. 1 ⁽³⁾.
4. Der kan også være aftaler, som ikke er omfattet af traktatens artikel 101, stk. 1, fordi de ikke kan påvirke handelen mellem medlemsstater mærkbart. Denne meddelelse angiver ikke, hvad der udgør en mærkbar påvirkning af handelen mellem medlemsstaterne. Der findes vejledning herom i Kommissionens meddelelse om påvirkning af handelen ⁽⁴⁾, hvori Kommissionen ved hjælp af en kombination af en markedsandelstærskel på 5 % og en omsætningstærskel på 40 mio. EUR fastsætter kvantitative regler for hvilke aftaler, der i princippet ikke kan påvirke handelen mellem medlemsstater mærkbart ⁽⁵⁾. Sådanne aftaler er normalt ikke omfattet af traktatens artikel 101, stk. 1, selv hvis de har til formål at hindre, begrænse eller fordrøje konkurrencen.

⁽¹⁾ Se sag C-226/11, Expedia, endnu ikke offentliggjort, præmis 16 og 17.

⁽²⁾ Se sag C-226/11, Expedia, navnlig præmis 35, 36 og 37.

⁽³⁾ Se f.eks. forenede sager C-215/96 og C-216/96, Bagnasco (Carlos) mod Banca Popolare di Novara og Casa di Risparmio di Genova e Imperia, Sml. 1999 I, s. 135, præmis 34 og 35.

⁽⁴⁾ Kommissionens meddelelse om retningslinjer vedrørende begrebet påvirkning af handelen i traktatens artikel 81 og 82 (EUT C 101 af 27.4.2004, s. 81), navnlig punkt 44-57.

⁽⁵⁾ Der gøres opmærksom på, at aftaler mellem små og mellemstore virksomheder (SMV'er), som defineret i Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36) eller eventuelle fremtidige henstillinger, der erstatter den, normalt heller ikke kan påvirke handelen mellem medlemsstater. Se især punkt 50 i meddelelsen om påvirkning af handelen.

5. I sager, der er omfattet af denne meddelelse, vil Kommissionen hverken efter klage eller på eget initiativ indlede en procedure. Når Kommissionen har indledt en procedure, men virksomheder kan påvise, at de i god tro har antaget, at de markedsandele, der er nævnt i punkt 8, 9, 10 og 11, ikke var overskredet, vil Kommissionen heller ikke pålægge bøder. Selv om denne meddelelse ikke er bindende for medlemsstaternes domstole og konkurrencemyndigheder, tilsigter den at vejlede disse i forbindelse med deres anvendelse af traktatens artikel 101 ⁽¹⁾.
6. Principperne i denne meddelelse gælder også for vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og for samordnet praksis.
7. Denne meddelelse foregriber ikke EU-Domstolens fortolkning af traktatens artikel 101.

II.

8. Kommissionen er af den opfattelse, at aftaler mellem virksomheder, som kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som kan have til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen på det indre marked, ikke mærkbart begrænser konkurrencen som omhandlet i traktatens artikel 101, stk. 1:
 - a) hvis aftaleparternes samlede markedsandel ikke overstiger 10 % på noget relevant marked, der er berørt af aftalen, når aftalen er indgået mellem virksomheder, der er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem konkurrenter) ⁽²⁾, eller
 - b) hvis de enkelte aftaleparterers markedsandele ikke overstiger 15 % på noget relevant marked, der er berørt af aftalen, når aftalen er indgået mellem virksomheder, der ikke er faktiske eller potentielle konkurrenter på et af disse markeder (aftaler mellem ikke-konkurrenter).
9. I tilfælde, hvor det er vanskeligt at klassificere en aftale som værende enten en aftale mellem konkurrenter eller en aftale mellem ikke-konkurrenter, gælder tærskelværdien på 10 %.
10. Når konkurrencen på et relevant marked er begrænset af den samlede virkning af aftaler om salg af varer eller tjenesteydelser indgået mellem forskellige leverandører eller distributører (kumulativ markedsafskærmning som følge af parallelle netværk af aftaler med lignende virkninger på markedet), sænkes tærskelværdierne i punkt 8 og 9 til 5 % for såvel aftaler mellem konkurrenter som for aftaler mellem ikke-konkurrenter. Individuelle leverandører eller distributører med en markedsandel, der ikke overstiger 5 %, kan i almindelighed ikke antages at bidrage væsentligt til en kumulativ afskærmende virkning ⁽³⁾. En kumulativ afskærmende virkning er usandsynlig, såfremt mindre end 30 % af det relevante marked er dækket af parallelle (netværk af) aftaler med lignende virkninger.
11. Kommissionen er desuden af den opfattelse, at aftaler ikke begrænser konkurrencen mærkbart, hvis parternes markedsandele ikke overstiger tærskelværdierne på henholdsvis 10 %, 15 % og 5 %, der er fastsat i punkt 8, 9 og 10, i to kalenderår i træk med mere end to procentpoint.

⁽¹⁾ For at afgøre om en konkurrencebegrænsende foranstaltning er mærkbar eller ej, kan konkurrencemyndighederne og medlemsstaternes domstole navnlig tage hensyn til tærsklerne i denne meddelelse, om end det ikke er et krav. Se sag C-226/11, *Expedia*, præmis 31.

⁽²⁾ Vedrørende definitionen af faktiske og potentielle konkurrenter, se Kommissionens meddelelse om retningslinjer for anvendelsen af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på horisontale samarbejdsaftaler (EUT C 11 af 14.1.2011, s. 1), punkt 10. To virksomheder behandles som faktiske konkurrenter, hvis de er aktive på det samme relevante marked. En virksomhed behandles som en potentiel konkurrent til en anden virksomhed, hvis det uden aftalen er sandsynligt, at førstnævnte virksomhed, i tilfælde af en beskeden, men varig stigning i de relative priser, inden for en kort periode vil foretage de nødvendige supplerende investeringer eller afholde andre nødvendige omstillingsomkostninger for at komme ind på det relevante marked, hvor sidstnævnte virksomhed er aktiv.

⁽³⁾ Se også retningslinjerne for vertikale begrænsninger (EUT C 130 af 19.5.2010, s. 1), navnlig punkt 76, 134 og 179. Mens der i retningslinjerne for vertikale begrænsninger i forbindelse med visse begrænsninger ikke blot henvises til den samlede markedsandel, men også til en bestemt leverandørs eller købers bundne markedsandel, vedrører alle tærskelværdier for markedsandele i nærværende meddelelse de samlede markedsandele.

12. For at kunne beregne markedsandelen er det nødvendigt at afgrænse det relevante marked. Det relevante marked består af det relevante produktmarked og det relevante geografiske marked. Ved afgrænsningen af det relevante marked bør der tages hensyn til meddelelsen om afgrænsning af det relevante marked ⁽¹⁾. Markedsandelene beregnes på grundlag af værdibaserede salgsdata eller, hvor det er relevant, værdibaserede indkøbsdata. Hvis værdibaserede data ikke er tilgængelige, kan vurderingen foretages på grundlag af anden pålidelig markedsinformation, herunder volumenbaserede data.
13. Under hensyn til Domstolens præcisering som omhandlet i punkt 2 omfatter denne meddelelse ikke aftaler, der har til formål at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen på det indre marked. Kommissionen vil således ikke anvende markedsandelstærsklerne i punkt 8, 9, 10 og 11 på sådanne aftaler ⁽²⁾. F.eks., hvad angår aftaler mellem konkurrenter, vil Kommissionen ikke anvende principperne i denne meddelelse på navnlig aftaler, der indeholder begrænsninger, som direkte eller indirekte har til formål: a) at fastsætte priser for salg af produkter til tredjemand, b) at begrænse produktion eller salg eller c) at dele markeder eller kunder. Ligeledes vil Kommissionen heller ikke anvende markedsandelstærsklerne på aftaler, som indeholder nogen af de begrænsninger, der er opført som alvorlige begrænsninger (»hardcore«-begrænsninger) i en af Kommissionens nuværende eller fremtidige gruppefritagelsesforordninger ⁽³⁾, og som Kommissionen betragter som generelt at have til formål at begrænse konkurrencen.
14. Markedsandelstærsklerne (de »sikre havne«) i punkt 8, 9, 10 og 11 er særligt relevante for kategorier af aftaler, der ikke er omfattet af en af Kommissionens gruppefritagelsesforordninger ⁽⁴⁾. Disse »sikre havne« er også relevante for aftaler, der er omfattet af en af Kommissionens gruppefritagelsesforordninger i det omfang, disse aftaler indeholder begrænsninger, der falder uden for en gruppefritagelsesforordning, det vil sige en begrænsning, der ikke er opført som en alvorlig begrænsning (en »hardcore«-begrænsning), men som dog alligevel ikke er omfattet af Kommissionens gruppefritagelsesforordning ⁽⁵⁾.
15. I denne meddelelse omfatter udtrykkene »virksomhed«, »aftalepart«, »distributør« og »leverandør« tillige disses respektive forbundne virksomheder.
16. I denne forordning forstås ved »forbundne virksomheder«:
- a) virksomheder, i hvilke en aftalepart direkte eller indirekte:
 - i) kan udøve mere end halvdelen af stemmerettighederne, eller
 - ii) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne af bestyrelsen, direktionen eller organer, som repræsenterer virksomheden i retlig henseende, eller
 - iii) har ret til at lede virksomhedens forretninger
 - b) virksomheder, der direkte eller indirekte har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser over en af aftaleparterne
 - c) virksomheder, hvori en af de i litra b) omhandlede virksomheder direkte eller indirekte har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser

⁽¹⁾ Meddelelse om afgrænsning af det relevante marked i forbindelse med Fællesskabets konkurrenceret (EFT C 372 af 9.12.1997, s. 5).

⁽²⁾ Ved disse aftaler vil Kommissionen anlægge et skøn ved afgørelsen af, om der skal indledes en procedure.

⁽³⁾ Vedrørende leverings- og distributionsaftaler mellem ikke-konkurrenter se navnlig artikel 4 i Kommissionens forordning (EU) nr. 330/2010 af 20. april 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis (EUT L 102 af 23.4.2010, s. 1), og vedrørende licensaftaler mellem ikke-konkurrenter se navnlig artikel 4, stk. 2, i Kommissionens forordning (EU) nr. 316/2014 af 21. marts 2014 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af teknologioverførselsaftaler (EUT L 93 af 28.3.2014, s. 17). Vedrørende aftaler mellem konkurrenter se navnlig artikel 5 i Kommissionens forordning (EU) nr. 1217/2010 af 14. december 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af forsknings- og udviklingsaftaler (EUT L 335 af 18.12.2010, s. 36) og artikel 4 i Kommissionens forordning (EU) nr. 1218/2010 af 14. december 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse kategorier af specialiseringsaftaler (EUT L 335 af 18.12.2010, s. 43) samt artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) nr. 316/2014.

⁽⁴⁾ Varemærkelicensaftaler og de fleste typer af aftaler mellem konkurrenter, med undtagelse af forsknings- og udviklingsaftaler og specialiseringsaftaler, er f.eks. ikke omfattet af en gruppefritagelsesforordning.

⁽⁵⁾ Om udelukkede begrænsninger se især artikel 5 i forordning (EU) nr. 330/2010, artikel 5 i forordning (EU) nr. 316/2014 og artikel 6 i forordning (EU) nr. 1217/2010.

- d) virksomheder, hvori en aftalepart sammen med en eller flere af de virksomheder, der er omhandlet i litra a), b) eller c), eller hvori to eller flere af sidstnævnte virksomheder i fællesskab har de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser
 - e) virksomheder, hvori de i litra a) nævnte rettigheder eller beføjelser i fællesskab indehaves af:
 - i) aftaleparter eller deres respektive forbundne virksomheder, jf. litra a)-d), eller
 - ii) en eller flere aftaleparter eller en eller flere af deres forbundne virksomheder, jf. litra a)-d), og en eller flere tredjeparter.
17. Hvad angår punkt 16, litra e), fordeles markedsandelene for de virksomheder, der kontrolleres i fællesskab, ligeligt mellem de virksomheder, som har de rettigheder eller beføjelser, der er nævnt under punkt 16, litra a).
-